

Gálatas

Juu' la⁻ ga⁺ sii⁺ Paa' kih' oøh' jne' hi⁻ tääh' hwa⁺ Galacia

¹ Jnä['] Paa' laqan' apóstol. Pero ja⁺ he⁻ ga⁺ chee⁺ dsa⁻ jnä['], ni⁺ ja⁺ kyaah' be['] kih' dsa⁻ na⁻ hnäqan'. Jesucristo ba['] ga⁺ chee⁺ jnä['] kyaah' Dio hi⁻ laa⁺ Tää['] jnän` hi⁻ ga⁺ mi⁺ jiih` Jesucristo jee['] kih' hi⁻ na⁻ juu[']. ² Sii⁺ juu' la⁻ kyah' hnäh' oøhn' jee['] dsa⁻ ñeeh' hnäh' lä⁺ kaa⁻ hwa⁺ Galacia. Hi⁻ lä⁺ jee⁺ oøh' jne['] hi⁻ tääh' kyaah' jnä['], koo⁻ nee['] ba['] la⁻ huu⁺ dsë⁻ kyaah' jnääh' he⁻ sii⁺ la⁻. ³ Ngii^{n'} kih' Dio hi⁻ laa⁺ Tää['] jnän` hi⁻ ngii^{n'} kih' Jesucristo Dsa⁻ jøøh' jnän['], wa['] kway['] he⁻ llu['] kyah' hnäh', wa['] jmeey['] hii['] tii['] kyah' hnäh'. ⁴ Jëeh' Jesú^s ga⁺ kwaah' hñii['] ga⁺ juuy['] kwaat['] kih' dso['] kye['] jnän['] mah['] lääy['] jne['] kih' jmi⁺ gyuu⁺ hliih['] la⁻, lä⁺ koo⁻ hyoh['] dsë['] Dio jmeey['] jnän['], he['] ba['] hi⁻ laa⁺ Tää['] jnän[']. ⁵ Lä⁺ ja⁻ wa['] la['] juu⁺ kiyh' ga⁺ lä⁺ jie['] joh['] jmi⁺ cha⁻. Wa['] la['] lä⁺ ja⁻.

Koo⁻ ba['] ju['] hmëe['] cha⁻ he⁻ kyaah' lää['] jne'

⁶ Peer⁺ dsaa[~] dsen[~] kih['] he⁻ ga⁺ nuun['] chah['] ga⁻ juh⁻ ga⁺ lä⁺ oøh['] hnäh' kih['] Dio hi⁻ ga⁺ tee⁺ hnäh' ta['] la⁺ kih['] he⁻ llu['] dsë['] Cristo, mah['] ma⁻ tqaah['] hnäh' kyaah['] jyoh['] ju['] hmëe['] he⁻ laah['] hnäh['] llu['] ga[']. ⁷ Pero sa⁺ cha⁻ ga['] jyoh['] jwë['] he⁻ kyë⁻ ju['] hmëe[']. He⁻ hnøø['] ko⁻ llaah['] dsa⁻ kah['] gwëh['] huu⁺ dsë⁻ kyah['] hnäh['] ba['] ja⁻, hi⁻ hnøøy['] mi⁻ siiy['] ju['] hmëe['] kih['] Cristo. ⁸ He⁻ ja⁻ jwahn⁻, wa['] tøh['] dso['] jwi⁺ næ['] kyaah['] jnääh['] cher'mah['] ga⁺ jmee['] jnääh['] lä⁺ na⁻, o

cher'mah' ja-a- ángel ja-a gyuuuh' kwa-a jyoh' juu-lä-koh' ga-he- ga-mi-tëe-jnääh' hnäh', ja-ba-lä-ja-wa-töh' dso'jwii' né' kiyh'. ⁹ Koo-ka-läh' jwahn-, ja-ba- he- ma-ngëe- ma-jähn' jää-. Cher'mah' cha-a-hi- ga-jñah' hi- kwa- juu- kyah' hnäh' he-sa- la- kwee- kya-ah' he- ga-heeh' hnäh', wa-töh' dso'jwii' né' kiyh'.

¹⁰ ¿Ha- lä-laqah' hnäh'? ¿Che- he- hnoon- he- jän- llu- kyaah' dsa- he- ma-hlëehn- lä-na-, o che- he- hnoon- he- jän- llu- kyaah' Dio? ¿Che- laqah' hnäh' he- hnoohn- ha- lä- jee- tih- dsë- dsa- ki- jnä? Jëe- da-, wa-ra- jäh' kih' ngoo- ba- jnä- jmeen- lä- jë- he- hnøø- dsa-, mo-so- laan- ja-a- hi- jme- ta- kih' Cristo.

Dio ba'-ga-lleeh'-Paa'-mah'-lee'-apóstol kyaay'

¹¹ Øohn', hnoon- lä-ñeh' hnäh' he- la-. Ja- he- gwa- kih' dsa-, ju-hmëe- he- kwan- la-. ¹² Sa- ga-hyohn' kih' dsa- juu- la- hi- ni- sa- ga-mi-tëe- dsa- jnä-. Jesucristo ga-mi-jnää- kin- juu- la-, he-ja- ba- ja- he- kyuuuhn-.

¹³ Ma-nuuuh- ba- hnäh' lä-koo- ma- ngën- jää-, he- ga-jmeen- lä-koh' tée- jmee- judiu dsa-goon-. Ha-koh' sa- ga-lä-hñaa- dsën- kyaah' hi- ga-heeh- kih' Joo' Dio. Ma' hnoon- ma' mi'lla- qan- go-te- lä-jëe- hi- he-. ¹⁴ Ga-jmee- ga- jnä- cha- ga-mihi- lä-koh' ga- jee- lä-jëe- judiu hi- laa- koo- ji- ñe- kyaah' jnä-. Ga-jmeen- bii- ga-høøn- lä-jë- nuuh- kih' dsa- ma-gyuuh- kya- jnääh'. ¹⁵ Pero sa- ga- ma-lä-chaan- ga-lleeh- Dio jnä- mah' ja- leen- kya- bih'. Ga-tëeyh' jnä- kih' he- llu- dsëy- kyaah' jnä-. Hi- lä-koh' ma- ga-tih- dsëy', ¹⁶ ja- ga-

ga⁻mi⁻jnääy⁻ jooy[’] kin⁻ mah[’] kwan[’] juu[’] kiyh[’] kih⁻
 dsa⁻ hi⁻ sa⁻ lqa⁻ judiu. Pero sa⁻ ga⁻hnaahn⁻ ni⁻
 jaä⁻ dsa⁻ mah[’] ma[’] siyh⁻ jnää⁻ ha⁻ lä⁻ la⁻ juu[’] he⁻
 ma[’] kwan[’]. ¹⁷Ni⁻ sa⁻ ngaahn⁻ ta⁻ Jerusalén na⁻jéen⁻
 hi⁻ lqa⁻ apóstole jaä⁻ ga⁻ lä⁻ koo⁻ jnää⁻. Lä⁻chah⁻ ja⁻
 ngoon⁻ ta⁻ hwa[’] Arabia ba[’], (koo⁻ hwa[’] kii⁻ jee⁻ sa⁻
 kwa⁻ ni⁻ miih⁻). Ma⁻ngëe⁻ he⁻ ja⁻, ngoon⁻ ka⁻läh⁻
 ta⁻Damasco.

¹⁸Ma⁻hya⁻ hnëe⁻ ji⁻ñe⁻, ja⁻ga⁻ ngaahn⁻ ta⁻
 Jerusalén na⁻jéen⁻ Pee⁻hi⁻ ga⁻jän⁻kyaqayh⁻gya⁻hñä⁻
 jmiif⁻ jee⁻ ja⁻. ¹⁹Ni⁻ sa⁻ ga⁻jeen⁻ ga⁻jñah⁻ apóstole,
 ma⁻la⁻ Jacobo dsa⁻ñueh⁻ øøh⁻ Dsa⁻jøøh⁻ jnän⁻
 ba⁻ ga⁻jeen⁻. ²⁰Jmeen⁻ dsoo⁻, Dio ba⁻ ñe⁻ sa⁻ cha⁻
 ta⁻juun⁻ he⁻ sïin⁻ kyah⁻ hnäh⁻ la⁻.

²¹Ma⁻ngëe⁻ he⁻ ja⁻, ñeen⁻ ta⁻ hwa[’] Siria kyaah⁻
 Cilicia. ²²Øøh⁻ jne⁻ hi⁻ tääh⁻ lä⁻kqa⁻ hwa[’] Judea,
 hi⁻ dsa⁻ñee⁻ kwaat⁻ kih⁻ Cristo sa⁻ ma[’] kyuuuy⁻
 jnää⁻. ²³Koo⁻ ma[’] nuuy⁻ lla⁻ dsa⁻ juu[’] ki⁻ jnää⁻:
 “Dsa⁻ñueh⁻ hi⁻ ma[’] jmeey⁻ hñaa⁻ dsë⁻ kyaä⁻ jnääh⁻
 ‘he⁻, na⁻ ngëy⁻ kway⁻ juu[’] he⁻ ma⁻dsoo⁻ dsë⁻ jne⁻
 la⁻, ja⁻ba⁻juu[’]he⁻ ma[’] hnøøy⁻ma[’] heey⁻ jaä⁻.”

²⁴He⁻ja⁻ga⁻jmeey⁻juuh⁻kih⁻Dio lä⁻ma⁻ga⁻nuuy⁻
 kin⁻.

2

Lä⁻jee⁻ apóstole ga⁻hee⁻ bih⁻Paa⁻

¹Ma⁻hya⁻ gya⁻kye⁻ ji⁻ñe⁻, ja⁻ga⁻ ngaahn⁻
 ka⁻läh⁻ ta⁻ Jerusalén ko⁻jøh⁻ kyaah⁻ Bernabé hi⁻
 ma[’] jäään⁻Tito ka⁻läh⁻. ²Ga⁻mi⁻jnää⁻ Dio kin⁻he⁻
 jmeey⁻bii⁻naahn⁻, he⁻ja⁻ba⁻ngaahn⁻na⁻jmeehn⁻
 juu[’]ha⁻lä⁻la⁻ju[’]hmëe⁻he⁻ga⁻kwan⁻ta⁻jee⁻tääh⁻
 hi⁻sa⁻lqa⁻judiu. To⁻në⁻ga⁻llan⁻juu[’]kyah⁻ma⁻la⁻

hi⁻ kye⁻ në['] ba['], le['] ga⁻ che⁻ sa⁻ jmää['] he⁻ jmeen⁻ la⁻ hi⁻ lä⁻kye⁻ he⁻ ga⁻jmeen['] jää[']. ³ Pero sa⁻ cha⁻ ga⁻jäyh['] ni⁻ miih⁻. Hi⁻ Tito hi⁻ ma['] cheh['] kyaah['] jnä['], sa⁻ ma['] lqay['] judiu, dsa⁻ griego ba['] he[']. Ni⁻ lä⁻ja⁻ sa⁻ ga⁻jäyh['] jmee⁻ bii['] uuh['] jmi⁻ngo['] kiyh['] lä⁻koo⁻ tée['] jmee⁻ dsa⁻ judiu. ⁴ Sa⁻ ga⁻tí['] ga⁻choo['] jnääh['] juu['] he⁻ uuh['] jmi⁻ngo['] kih['] dsa⁻ wa[']ra⁻ jäh['] kih['] sa⁻ ga⁻taäh['] ko⁻llaq['] dsa⁻ jee['] ma['] tøøh['] jnääh['], hi⁻ jäh['] lqay['] øøh['] jne[']. Hi⁻ he['], koo⁻ ma['] koo['] juu['] he⁻ ma['] kwan⁻ he⁻ ma⁻lqä['] jne['] kih[']dso[']kye⁻ ta⁻la⁻ kih['] Cristo Jesú. Sa⁻ ga⁻lä⁻hnøøy['] he⁻ ma['] jäh['] jnääh['] mo⁻so⁻ na⁻hñuuh['] jnääh['] kyaah['] ley. Jëeh['], ma['] hnøøy['] lä⁻ ma⁻na⁻hñuuh['] ja⁻ba['] jne['] kyaah['] nuuh['] kih['] Moisé. ⁵ Pero ni⁻ miih⁻ sa⁻ ga⁻kwa['] jnääh['] jwë['] ma['] jmeey['] lä⁻lla⁻dsëy[']. Hnøø⁻ jnääh['] wa['] ja['] ju[']hmëe['] kih['] Jesú kyah['] hnäh['] lä⁻ma⁻la⁻ ja⁻ba['], mah['] sa⁻ dsa⁻hi[']ju[']dsoo['].

⁶ Hi⁻ na[']jnääh['] kye⁻ në['] kih['] øøh['] jne['], ni⁻ miih⁻ sa⁻ cha⁻ jäh['] he⁻ ma⁻hläähn['] kyaah['] juu['] he⁻ kwan⁻. Jnä['] jwahn⁻ na[']jnääy['] kyeey⁻ në['], jëeh['] sa⁻ ga⁻tëen['] jëen[']kiyh[']. Kih[']koo⁻ba⁻lqä['] jne[']cha[']në[']Dio. ⁷ Pero dsa⁻ he['] sa⁻ ga⁻hay['] kin⁻. Ga⁻heeh['] bih['] he⁻ hä⁻ goon⁻ta⁻he⁻ kwan⁻ju[']hmëe['] kih[']hi⁻sa⁻lqä[']judiu, ja⁻ba⁻lä⁻hä⁻goo⁻ Pee['] kway⁻ju[']hmëe['] kih[']hi⁻lqä[']judiu. ⁸ He['] ba['] Dio hi⁻ kwa⁻be['] kih['] Pee['] he⁻ lqay['] apóstol mah['] kway[']juu['] kih[']judiu, he[']ba[']hi⁻he⁻na⁻, kwa⁻be[']kin⁻ka⁻läh[']he⁻lqan[']apóstol mah['] kwan[']juu['] kih[']hi⁻sa⁻lqä[']judiu.

⁹ He⁻ja⁻lä⁻jëë[']hi⁻lqä[']kwaat[']kye⁻në[']kih[']gwah['],ga⁻söoyh[']goo⁻jnääh[']kyah[']Bernabé. Ma[']jëey[']lqan[']ta⁻ta⁻la⁻kih[']he⁻llu[']dsë[']Dio kyaah[']

jnä'', he⁻ja⁻ ba['] ga⁻jmääy['] jnääh' kwaat[~] laa['] jnääh' ma⁻ra⁻ øøyh[']. Hi⁻ kye⁻ nē' he['] chee['] Jacobo, Pee', kyaah' Jwaa[']. Ga⁻jäyh[:] "Llu['] go'nääh' hnäh' kih['] hi⁻ sa⁻ laa['] judiu mah['] lä⁻ ja⁻ jnääh' dsa'nøø' jnääh' kih['] hi⁻ laa['] judiu." ¹⁰ Hi⁻ ga⁻jäyh[:] "Hnøø' dsooh['] hoh['] hnäh' jmeeh['] be['] kih['] hi⁻ tä⁻ñee[']." Ko⁻ja⁻ ba['] jiih['] ga⁻jäh['] dsa⁻ he[']. Hi⁻ ma⁻ra⁻ he['] jmee['] ba['] jnä['] be['] kih['] hi⁻ tä⁻ñee['].

Ga⁻juu['] Paa['] kih['] Pee'

¹¹ Ma' ga⁻lloo['] Pee' Antioquía ga⁻juuhn['] kiyh['] to⁻lo⁻ nē' dsa⁻, jeeh['] lä⁻ja⁻ hnøø['] kiyh['] kyaah['] he⁻ hlïih['] he⁻ ga⁻jmeeey['] ja⁻. ¹² Jää['] sa⁻ ga['] ma⁻lla⁻nää['] ko⁻llaq['] dsa⁻ hi⁻ ga⁻chee['] Jacobo, ma[']kuh['] Pee' ko⁻jøh['] kyaah['] hi⁻ sa⁻ laa['] judiu. Pero ma' ga⁻lla⁻nää['] dsa⁻ judiu he['], ga⁻tëë['] Pee' hñii['], ya⁻hëey['] jee['] kih['] hi⁻ sa⁻ laa['] judiu, kih['] he['] goyh['] kyaah['] hi⁻ ga⁻lla⁻nää['] he['] hi⁻ jäh['] jmee['] bii['] uu['] jmi⁻ngo['] jnän[']. ¹³ Hi⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻jmee['] jñah['] judiu ga⁻tëëy['] hñiiy['], hi⁻ lä⁻jiih['] Bernabé ga⁻tëë['] hñii['] ma' ga⁻jëey['] ga⁻jmee['] Pee' to['] dsë[']. ¹⁴ Lä⁻koo⁻ ma' ga⁻jëen['] dsa⁻ he['] mo⁻so⁻ jmeeey['] lä⁻koo⁻ lle['] kih['] ju⁻dsoo['] he⁻ la['] ju⁻hmëë['], he⁻ja⁻ ga⁻jwiin['] Pee' cha'ne['] jee['] lä⁻jëë['] dsa⁻: "Hne['] laqah['] judiu, ma⁻tuh['] ma' jmeeh['] lä⁻koh['] ma' tëë['] jne['] jmeen['] mah['] ma⁻løøh['] jmeeh['] ko⁻jøh['] kyaah['] hi⁻ sa⁻ laa['] judiu. Pero na['], ma⁻teeh['] hñaah['] mah['] jmeeh['] ka⁻läh['] lä⁻koh['] jäh['] nuuh['] ma⁻gyuh['] ja⁻. ¿Che['] sa⁻ñeh['] he['] jmeeh['] wii['] kih['] hi⁻ sa⁻ laa['] judiu mi⁻tey['] nuuh['] ma⁻gyuh['] ja⁻, kih[']he['] ma⁻teeh['] hñaah[']?"

¹⁵ He⁻ ga⁻lä⁻chaq['] jne['] laa['] jne['] judiu, sa⁻ laa['] jne['] wa['] hi⁻ cha⁻ hi⁻ hi⁻ jmee['] he['] hlïih['] lä⁻koo⁻ laa[']

jñah' dsa-. ¹⁶ Pero na' ma-ñe' ba' jne', sa- ja' dsa- llu' cha'né' Dio kyaah' he- mi-tey' ley jnän'. Hnøø' dsoo' dsë- jne' kih' Jesucristo ba'. He- ja- lä-kye- jne' dsa- judiu ga-jmee' jne' dsoo' mah' jmää' jne' kih' Dio kyaah' he- ma-dsoo' dsë- jne'. Pero ja- kih' he- ma-mi-te' jne' ley. Jëeh' ni- ja- dsa- sa- ya-hëey' llu' kih' he- høøy' nüuh' ja-.

¹⁷ He- hnøøh' jne' ha- lä- jee' hwëë- jne' llu' ta-la- kih' Cristo, lä-ja- ma-lä-jnä- lä-kye- jne' judiu laa- jne' dsa- hi- jmee- dso'kye-. ¿Che' jwa- jähn' Cristo dsë- dsoo' he- tøøh' jne' kyaah' dso'kye-? Ni- miih- sa- la- lä- ja-. ¹⁸ Hi- cher'mah' ga-løøn- høøn- ka-läh' ley he- ma-ben', he- ma-bäähn` hñiin- dsoo' ba' ja-. ¹⁹ Jëeh', lä- ma- ga-lä- ngëen' he- ää- jmií juun' lä-lle' ley, ga-tan' he- ma' kyen' o-jøh' dsë- kih' ley. La- lä-koh' he- na-juun' kih' ley mah' jmeen' ta-he' kih' Dio ba'. ²⁰ La- kwäat- lä-koh' he- ga-juun' ko-jøh' kyaah' Cristo dsoh' hma-cru-. Mo-so- chaan- lä- hnoon- hñiin-. Cristo hi- jmee- ko-jøh' kyaah' jnä-, he- ja- ba' jmee- chaan-. Hi- lä- ma-dsoo' ja- ba' dsën- kih' Joo' Dio, hi- hnää' jnä' hi- ga-ngëey' hñiyy' ga-juuy' ki- jnä-. He- ja- ba' na- chaan- na'. ²¹ Sa- jmeen' ta- koo' he- llu' dsë- Dio kyaah' jne'. Jëeh', cher'mah' ga-ja' dsa- llu' cha'né' Dio kyaah' he- mi-tey' ley, he- la- ga-juu' ba' Cristo.

3

Kih' he- ma-dsoo' dsë- jne' he- ja- ba' lää- jne'

¹ ¡He- ba' che- tåah- hnäh' dsa- chaa- Galacia! ¿Hi- ga-mi-gaa- hnäh'? Ga-hlëehn` hnäh'

na⁻hñaa['] lä⁻jëë⁻ ha⁻ lä⁻ ga⁻juu['] Jesucristo dsoh['] hma⁻cru^{'. 2 Koo⁻ ga⁻juu['] ngiin['] kyah['] hnäh^{'. ¿Ha⁻ lä⁻ ga⁻tëëh['] hnäh['] Jmi⁻lle['] Na⁻jngii[']? ¿Che['] kih['] he⁻ ga⁻mi⁻teh['] hnäh['] ley kih['] Moisé, o che['] kih['] he⁻ ma⁻dsoo['] hoh['] hnäh['] kih['] juu['] he⁻ ma⁻nueh⁻ hnäh^{',} he⁻ja⁻ ga⁻tëëh['] hnäh['] Jmi⁻lle['] Na⁻jngii[']? 3 Peer['] tqa⁻ hnäh^{'. Ga⁻løøh['] ba['] hnäh['] llu^{',} kyaqah['] be['] kih['] Jmi⁻lle['] Na⁻jngii[']. Hi⁻ na['] na['], hnooh⁻ hnäh['] go[']nääh['] hnäh['] ta⁻cha'ne['] kyaqah['] be['] kyah['] hñaaah['] hnäh^{'. 4 ¿Che['] sa⁻ ga⁻jmää['] kyah['] hnäh['] lä⁻jëë⁻ he⁻ ga⁻ngëëh['] hnäh^{?'} Go⁻laan⁻ ga⁻jmää['] ba^{'. 5 Ga⁻kwëëh['] Dio hnäh['] Jmi⁻lle['] kiyh['] hi⁻ ngoo['] ba['] jmeey⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ juh⁻gaa⁻ jee['] kyah['] hnäh^{'. ¿He⁻la['] jmeey⁻ lä⁻ja⁻, che['] kih['] he⁻ ga⁻mi⁻teh['] hnäh['] ley o che['] kih['] he⁻ ma⁻dsoo['] hoh['] hnäh['] juu['] he⁻ ma⁻nueh⁻ hnäh^{?'}}}}}}}

6 Lä⁻la⁻ ga⁻la['] kih['] Abraham. Ga⁻jmeey['] dsoo['] dsëy['] kih['] Dio he⁻ja⁻ ga⁻jmee['] Dio kwaqat⁻ laqay['] jaq⁻ hi⁻ lluuy^{'. 7 Heh['] lä⁻ja⁻, hnøø['] lä⁻ngëëh['] hnäh^{',} lä⁻jëë⁻ hi⁻ jmeey⁻ dsoo['] dsëy['] kih['] Dio laqay['] lä⁻koo⁻ joö['] Abraham. 8 Jää[']ba['] ga⁻jäh['] juu['] kih['] Dio ha⁻ lä⁻ jmeey⁻ ta⁻cha'ne['], he⁻ jmeey⁻ kwaqat⁻ lluuy['] hi⁻ sa⁻ laq⁻ judiu cher'mah['] ga⁻jmeey['] dsoo['] dsëy^{'. Jëëh^{',} llo'joo['] ba['] ga⁻jmee['] Dio juu['] kih['] Abraham ha⁻ lä⁻ la['] ju'hmëë['] kiyh^{',} lä⁻ ma['] ga⁻siiyh[:] "Ta⁻la⁻ kyah['] hne⁻ ba['] mi⁻jääñ⁻ ga⁻lä⁻jëë⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻." 9 He⁻ja⁻ ga⁻lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ jmee['] dsoo['] dsëy['] kih['] Dio ma⁻na⁻jääy['] ko⁻jøh['] kyaqah['] Abraham, hi⁻ ga⁻lä⁻dsoo['] dsëy['] jää^{'.}}}

10 Pero lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁻nää['] høø⁻ ley kih['] Moisé, ma⁻cha⁻ dso'jwii['] në['] kiyh^{'. Lä⁻koo⁻ na⁻sii[:]}

“Dso’jwii’ ba’ kyaah’ lä’jëe’ hi’ sa’ tää’ høø’ lä’hii’ në’ he’ na’ sii’ ley ja’.” ¹¹ Jëe’ go’te’ ba’ la’, sa’ chaä’ ni’ jaa’ hi’ lluu’ cha’ne’ Dio kyaah’ he’ høøy’ ley. Lä’la’ ba’ na’ sii’ juu’ kih’ Dio: “Pero dsa’ hi’ lluu’, kyaah’ he’ ma’ds oo’ dsëy’, jmee’ chäay’.” ¹² Ley kih’ Moisé sa’ hlëeh’ kih’ he’ jmeeen’ ds oo’ dsë’ jne’. Lä’la’ ba’ jäh’ ley ja’: “Cher’mah’ hi’ ga’mi’t e’ kih’, lä’ ma’jiiyh’ ja’ba’ kyaah’ ley ja’.”

¹³ Pero Cristo, kyaah’ jma’ kih’, ga’lääy’ jne’ kih’ dso’jwii’ he’ gwa’ ta’la’ kih’ ley. Ga’heeyh’ ja’ dso’jwii’ në’ kiyh’ he’ la’ kwaat’ jnän’. Jëeh’, lä’la’ na’ sii’ ley ja’: “Dso’jwii’ ba’ kyaah’ lä’jëe’ hi’ na’hee’ dsoh’ hma’.” ¹⁴ Lä’ja’, ta’la’ kih’ Cristo Jesùs mi’jää’ Dio lä’jëe’ hi’ sa’ laa’ judiu ja’ba’ lä’koh’ ga’mi’jääy’ Abraham. Hi’ lä’ja’, ta’la’ kih’ he’ ma’ds oo’ dsë’ jne’, hñah’ jne’ Jmi’lle’ kih’ Dio he’ ga’bääyh’ hñiiy’ kwëeyh’ jne’.

He’la’ hmooh’ he’ga’jmee’ Dio kyaah’ Abraham

¹⁵ Jëe’ da’ hnäh’ øohn’ ha’ lä’ jmee’ jne’ hi’ laa’ dsa’ jmi’gyuu’. Cher’mah’ ga’jmee’ jne’ koo’ hmooh’, sa’ le’ heen’ hmooh’ ni’ sa’ le’ jmeeen’ na’dsë’ ga’, koo’ hä’ ba’ ma’jmeeen’ hmooh’. ¹⁶ Hi’ ga’jmee’ Dio koo’ hmooh’ kyaah’ Abraham, ga’bääyh’ hñiiy’ ha’ lä’ jmeey’ kih’ Abraham hi’ kih’ sa’ju’ kiyh’. Pero sa’ ga’jäh’ Dio: “La’ kih’ lä’jëe’ sa’ju’ kyah’.” He’ ma’jmee’ Dio hmooh’ kyaah’ jwëe’ dsa’ wa’ra’ jäh’ kih’ lä’ja’ la’ juu’. Lä’la’ ba’ ga’jäyh’: “La’ kih’ ma’la’ jaa’ dsa’ kyaah’ ba’.” He’ja’ ga’hlëeyh’ kih’ jaä’ dsa’ ba’, hi’ he’ he’ Cristo. ¹⁷ Lä’la’ jwahn’. Lä’ ma’to’ne’ ga’jmee’ Dio koo’ hmooh’ kyaah’ Abraham.

Ma⁻hya⁻ kye[’] hñā⁻loo[’] na⁻dsë[~] gyii[’]gya[’] ji⁻ñe⁻, ja⁻ga⁻ ja⁻ ley kih[’] Moisé. Pero ley ja⁻, sa⁻ ga⁻hee⁻ hmooh[’] he⁻ ga⁻jmee[’] Dio jää⁻. Sa⁻ ga⁻jmää⁻ ta⁻ he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’] kyaqah[’] Abraham, wa’ra⁻ jäh[’] kih[’] lä⁻ja⁻ la⁻. **18** Jéeh[’], cher’mah[’] ga⁻hyoh⁻ dsa⁻ hee⁻ ta⁻la⁻ kih[’] he⁻ mi⁻tey⁻ ley ja⁻, mo⁻so⁻ la⁻kwäat⁻ he⁻ ga⁻hyoh⁻ ta⁻la⁻ kih[’] he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’] kyaayh[’]. Pero ga⁻hyoh⁻ Abraham hee⁻ la⁻ ga⁻hyoh⁻ ba⁻, lä⁻llu⁻ he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’] kyaayh[’].

19 ¿Hee⁻ kih[’] jmää⁻ ley kih[’] Moisé ja⁻? La⁻miih⁻ he⁻ na⁻dsë[~] ba⁻ ja⁻, kih[’] he⁻ cha⁻ dso’kye⁻ kih[’] dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻. Hi⁻ ga⁻jä⁻ lä⁻ja⁻ ba⁻ ley ja⁻ lä⁻jiih⁻ ja⁻hi⁻ lqa⁻ sa⁻ju⁻ kih[’] Abraham lä⁻koh⁻ la⁻ hmooh[’] he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’]. Heh[’] lä⁻ ma⁻ ga⁻nøø⁻ ley ja⁻, ma⁻ chaa⁻ jaa⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ngëë⁻ ley ja⁻ kih[’] dsa⁻kyayh[’] hi⁻ ma⁻ täh⁻ ángele ka⁻läh⁻ hi⁻ ga⁻kwa⁻ be⁻ mah⁻ ngëey⁻ juu⁻ ja⁻. **20** Pero cher’mah[’] jaa⁻ dsa⁻ lla⁻ dsë⁻ jmee⁻ koo⁻ hmooh[’] lä⁻koo⁻ la⁻ huu⁻dsë⁻ kih[’] hñiiy[’], sa⁻ jmee⁻ bii⁻ jñah⁻ hi⁻ kwa⁻ be⁻ cher’mah[’] lä⁻ja⁻ la⁻ huu⁻dsë⁻ kiyh[’]. Hi⁻ jaa⁻ ba⁻ Dio chaa⁻, hñii[’] bih⁻ ga⁻hlëeyh⁻ kyaqah[’] Abraham lä⁻koo⁻ ma⁻ ga⁻jmeey⁻ hmooh[’] kyaayh[’].

21 ¿Che⁻ ha⁻ ley kih[’] Moisé kyaqah[’] he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’] jmee⁻? Ni⁻ miih⁻ sa⁻ la⁻ lä⁻ja⁻. Wa’ra⁻ jäh[’] kih[’] cha⁻ ley he⁻ kwa⁻ Dio he⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻, lä⁻ja⁻ ba⁻ lluu⁻ dsa⁻ kyaqah[’] ley ja⁻, wa’ra⁻ jäh[’] kih[’] lä⁻ja⁻ la⁻. **22** Pero në⁻ ley ja⁻ na⁻sii⁻ lä⁻la⁻. Ga⁻lä⁻jëë⁻ ba⁻ dsa⁻ na⁻hñuuuh⁻ kyaqah[’] dso’kye⁻. Mah⁻ lä⁻ja⁻, kih[’] he⁻ ma⁻dsoo⁻ dsë⁻ jne⁻ kih[’] Jesucristo, hñah⁻ jne⁻ he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii[’] kway⁻.

²³ Jää' sa' ma' cha' juu' he' hnøø' jmeen' dsoo' dsé' jne', ma' tøøh' jne' lä' hih' kih' ley. Lä' ja' ma' tøøh' jne' lä' jiih' ga' lä' jnä' juu' he' hnøø' jmeen' dsoo' dsé' jne'. ²⁴ Ley ja' ma' hää' jne' jää' hi' ma' jøø' jnän' mah' tøøh' jne' kih' Cristo. Heh' lä' ja' hwëë' jne' lluu' kyaah' he' ma' dsoo' dsé' jne' kiyh'. ²⁵ Na' he' ma' dsoo' dsé' jne', mo' so' tøøh' jne' kyaah' ley he' ma' hää' jne'.

²⁶ Ga' lä' jëë' ba' jne' laa' jne' joö' Dio ta' la' kih' he' ma' dsoo' dsé' jne' kih' Cristo Jesús. ²⁷ Jëë' lä' jëë' hi' ma' na' saa' jmiï' kyaah' Jmiï' lle' Na' jngii', ma' laay' koo' kyaah' Cristo, la' lä' koo' he' ma' kyeyh' hmiih' hmëë'. ²⁸ He' ja' koo' ba' laa' lä' jëë' jne' cha'në' Dio. Jee' oo' sa' chaa' hi' laa' judiu, ni' hi' laa' griego, sa' chaa' hi' na' hnëë' jmee' ta' kih' dsa' ni' hi' sa' na' hnëë', sa' chaa' dsa' më' dsa' ñuu'h'. Jaä' ba' laa' jne' kyaah' Cristo Jesús. ²⁹ Cher'mah' laa' jne' kyaa' Cristo, ja' ba' lä' ja' laa' jne' sa'ju' kih' Abraham. Hi' cha' ba' hee' jne' he' ga' bääh' Dio hñii' kway'.

4

¹ Lä' la' na' jwahn': Jaä' chih' hi' lle' kih' hyoh' he' ga' tøëy' hyoyh' kih' jmiiy', ma' ke' la' kwaat' hyoh' bih' heey', kwee' ba' laay' kyaah' hi' na' hnëë' jmee' ta' kih' jmiiy' ta'ko' jiih' mäyh'. ² He' ja' ba' chaa' ta' jwoh' kyaah' chih' hi' chaa' hi' hääy' lä' jiih' lloo' jmiï' he' jäh' jmiiy' hyoyh' heey'. ³ Ja' ba' lä' ja' ma' laa' jne' jää', ta'ko' jiih' sa' ga' ma' heeh' jne' kih' Cristo. Jiih' ja' ma' na' hnëë' jne' ma' jmee' jne' lä' koo' tøë' dsa' jmee' jmi' gyuu' la'. ⁴ Pero ma' ga' dsëë' jmiï',

ga⁺chee⁻ Dio joo⁻ hi⁻ ga⁺lä⁻chaaq⁻ kih⁻ jaq⁻ dsa⁻më[,]
 hi⁻ ga⁺lä⁻chaay⁻ na⁻jnääy⁻ kih⁻ ley. ⁵ Jay⁻ mah⁻
 lääy⁻ jne⁻ hi⁻ na⁻hñuuuh⁻ lä⁻hih⁻ kih⁻ ley, mah⁻ lee⁻
 jne⁻ ma⁻ra⁻ joo⁻ Dio ba[.] ⁶ Kih⁻ he⁻ laq⁻ jne⁻ jooy[,]
 he⁻ja⁻ ga⁺chee⁻ Dio Jmi⁻lle⁻ kih⁻ gyuu⁻ kyaay⁻ neh⁻
 tuh⁻dsë⁻ jne[.] Hi⁻ ja⁻ba['] Jmi⁻lle⁻ ja⁻ hi⁻ siih⁻ Dio
 lä⁻la⁻: "Abba", he⁻ hnøø⁻ jäh⁻ tää⁻ kyaan⁻. ⁷ He⁻ja⁻
 mo⁻so⁻ laq⁻ jne⁻ dsa⁻ hi⁻ na⁻hnëë[,] laq⁻ jne⁻ ma⁻ra⁻
 jooy⁻ ba[.] Hi⁻ kih⁻ he⁻ laq⁻ jne⁻ jooy[,] hñah⁻ ba['] jne⁻
 heen⁻ he⁻ kwa['] Dio ta⁻la⁻ kih⁻ Cristo.

Peer⁻ lle⁻ dsë⁻ Paa['] kih⁻ dsa⁻ chaq⁻ Galacia

⁸ Jää⁻ sa⁻ ga['] ma⁻heeh⁻ hnäh⁻ kih⁻ Dio, ma['] laah⁻
 hnäh⁻ lä⁻koo⁻ dsa⁻ hi⁻ na⁻hnëë[,] ga⁻jmee⁻ hnäh⁻
 he⁻ kih⁻ lä⁻jëë⁻ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁻ dsa⁻. ⁹ Pero
 na⁻ ma⁻kyuuuh⁻ hnäh⁻ miih⁻ kih⁻ Dio. Llu⁻ ga[']
 he⁻ jwahn⁻ lä⁻la⁻, ma⁻kyuu⁻ Dio hnäh⁻. ¿Hee⁻ ba[']
 la['] ma⁻jeeh⁻ hnäh⁻ ta⁻ ka'luu['] mah⁻ jmeeh⁻ hnäh⁻
 lä⁻koo⁻ tëë⁻ dsa⁻ jmee⁻ jmi⁻gyuu⁻ la⁻, jmeeh⁻ hnäh⁻
 he⁻ kih⁻ juu⁻ he⁻ sa⁻ kyee⁻ ni⁻ miih⁻? ¿Che⁻ hnooh⁻
 hnäh⁻ jäh⁻ na⁻hnëëh⁻ hnäh⁻ ka⁻läh⁻ lä⁻koh⁻ ma[']
 tääh⁻ hnäh⁻ jää⁻? ¹⁰ Høøh⁻ hnäh⁻ jmi⁻, jmeeh⁻
 hnäh⁻ lä⁻koo⁻ tëë⁻ dsa⁻ jmee⁻ kih⁻ lä⁻ja⁻ sih⁻, hi⁻
 lä⁻ja⁻ ka⁻läh⁻ he⁻ jmee⁻ dsa⁻ lä⁻koo⁻ ji⁻ñe⁻ hi⁻ he⁻
 ga⁻ jyoh⁻ jmi⁻ he⁻ tëë⁻ dsa⁻ jmee⁻. ¹¹ He⁻ja⁻ jmeen⁻
 cha⁻miih⁻ huu⁻dsë⁻ kyah⁻ hnäh⁻, le⁻ ga⁻ che⁻ sa⁻
 ga⁻jmää⁻ ta['] he⁻ ga⁻jmeen⁻ jee⁻ kyah⁻ hnäh⁻.

¹² Chuuun['] kyaah⁻ hnäh⁻ øohn^{',} wa['] la['] huu⁻dsë⁻
 kyah⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ la['] huu⁻dsë⁻ kin⁻. Ni⁻ miih⁻
 he⁻ hlüh⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻ ga⁻jmeeh⁻ hnäh⁻ kin⁻ lä⁻
 ma['] gyan['] kyaah⁻ hnäh⁻. ¹³ Neh['] ba['] hnäh⁻, kih⁻ he⁻
 ga⁻lä⁻dsaah['] ba['] jnä⁻, he⁻ja⁻ ba['] ga⁻kwan['] ju[']hmëë⁻

kyah' hnäh' lǟ ma' tō nē'. ¹⁴ Mā kē gā jéeh' hnäh' wī kih' hē ma' dsaahn', pero sā gā mī kwah̄ hnäh' jnǟ. Mā rā hē gā jmääh̄ bā jnǟ hē lǟ koō jaq̄ ángel kyaq̄ Dio, hī gā hæeh̄ bā jnǟ lǟ koō hniī Cristo Jesú̄. ¹⁵ ¿Hē gā lā kyah' hnäh'? ¿Hē lā mō sō jéé̄ hoh' hnäh'? Jnǟ jmeen̄ ju'dsoō kyah' hnäh', llū jwérte hoh' hnäh' kyaq̄ hnäh' jnǟ, lǟ jiih̄ hnooth̄ hnäh' ma' lleh̄ hnäh' mī néh̄ mah' ma' kwéeh̄ jnǟ wa'rā jäh̄ kih' ma' lē bā. ¹⁶ ¿Chē nā hääh̄ hnäh' jnǟ kih' hē mā hlëehn̄ hnäh' mā rā ju'dsoō?

¹⁷ Chäā kō lläā dsā hnootȳ hā lǟ jwé̄ jeē lǟ jwah̄ hnäh' kyaaayh̄. Pero sā llū huudsē kiyh̄. Hnøøȳ jmeeh̄ hnäh' tā koō kyaq̄ jnääh̄ ' mah' jmeeh̄ hnäh' ta'hē kiyh̄. ¹⁸ Llū bā hē hnäǟ dsā hnäh' chā miih̄ pero kyaqah̄ koō néē bā huudsē hī gā lǟ jé̄ jmiī bā. Jā mā lā tā kō jiih̄ gyan̄ kyqaah̄ hnäh'. ¹⁹ Peer̄ hnaan̄ hnäh' gyuū kyaaan̄. ¡Hē bā chē jiī kin̄ kwaat̄ kyah' hnäh'! Lǟ koō lā kih' jaq̄ dsā më̄ wa'rā ngoō gā lǟ chaā gyuū kyaaaȳ, lǟ jā lā kin̄ hē hnoon̄ go'nääh̄ hnäh' tā chaané̄ lǟ jiih̄ leeh̄ hnäh' lǟ koō laq̄ hniī Cristo. ²⁰ Hnoon̄ wa'rā jäh̄ kih' nā gā jah̄ tøøh̄ jnē kō jøh̄. Mā jā lē hlëehn̄ hnäh' lǟ hnøø̄ kyah' hnäh'. Jéeh̄ nā sā man̄ gō tē hē huudsē kän̄ kyah' hnäh'.

Juu' nā hmäǟ kih' Agar kyaqah̄ Sara

²¹ Hnäh' hī hnøø̄ høø̄ ley kih' Moisé, ngiin̄ juū kyah' hnäh'. ¿Chē sā mā nuuuh̄ hnäh' lǟ koō jäh̄ ley jā? ²² Né̄ ley jā nā siī lǟ lā: Uū bā jooȳ Abraham mā chaā. Jaā jooȳ gā lǟ chaā kyqaah̄

dsa⁻më[~] hi⁻ ma['] na⁻hnëë[~] hi⁻ ja^a⁻ jooy[~] ga⁻lä⁻chaä⁻ kyaah[~] ma⁻ra⁻ mëy[.] ²³ Jooy[~] hi⁻ ga⁻lä⁻chaä⁻ kyaah[~] hi⁻ na⁻hnëë[~] he[,] ga⁻lä⁻chaay[~] lä⁻koh[~] dsa⁻lä⁻chaä⁻ wa['] hi⁻ cha⁻ hi⁻ dsa⁻. Pero jooy[~] hi⁻ ga⁻lä⁻chaä⁻ kyaah[~] ma⁻ra⁻ mëy[,] ga⁻lä⁻chaay[~] kih[~] lä⁻ja⁻ ba['] ga⁻bääh[~] Dio hñii[~] kyaah[~] chooy[.] (Hi⁻ na⁻hnëë[~] he[,] ma['] chee⁻ Agar, hi⁻ hi⁻ ma⁻laa⁻ ma⁻ra⁻ mëy[,] ma['] chee⁻ Sara.) ²⁴ Kyaah[~] juu['] kih[~] lä⁻uu['] dsa⁻më[~] he[,] le['] hwëë[~] ga⁻jne['] cha⁻ga'miih⁻ juu[']. Wa['] kye['] da['] jne['] kwäat[~] lä⁻uu['] dsa⁻më[~] he[,] läqay[~] lä⁻koh[~] to['] hmooh[~] he⁻ ga⁻jmee['] Dio. Koo⁻ hmooh[~]ga⁻jmee['] Dio ta⁻ moh['] Sinaí lä⁻ma['] ga⁻nøø['] ley kih[~] Moisé. Lä⁻jëë[~] dsa⁻ hi⁻ ma['] na⁻jnää[~] kih[~] hmooh[~] ja⁻, hi⁻ he[,] läq[~] hi⁻ na⁻hnëë[~] ba[']. Hi⁻ hmooh[~] ja⁻ laa⁻ kwäat[~] Agar. ²⁵ Hi⁻ Agar he[,] läq[~] kwäat[~] moh['] Sinaí he⁻ nøø['] hwa['] Arabia hi⁻ läqay[~] lä⁻koh[~] jwii⁻ Jerusalén he⁻ hla⁻ jmi⁻gyuu⁻ la⁻. Na⁻hnii[~] jwii⁻ ja⁻ lä⁻kye⁻ dsa⁻ kyaay[~] kih[~] he⁻ tääyh[~] jmeey[~] ta[']he['] kih[~] ley ja⁻. ²⁶ Pero jwii⁻ Jerusalén he⁻ nøø['] gyuu['], sa⁻ na⁻hnii[~], he⁻ ja⁻ la⁻ kwäat[~] lä⁻koo⁻ Sara maa['] jnän[']. ²⁷ Jee['] na⁻sii⁻ juu['] kih[~] Dio (jäh[~] lä⁻la⁻ kih[~] lä⁻uu['] dsa⁻më[~] he[']):

Wa['] chäah⁻ hne⁻ llu['], hne⁻ hi⁻ sa⁻ chää⁻ ni⁻ ja^a⁻ gyuu⁻ kyaä⁻.

Wa['] jëë[~] hoh[~] jwérte, jmee['] cha⁻miih⁻ miöh['], hne⁻ sa⁻ ma⁻jëëh[']wii⁻ lä⁻koh[~] ga[']jñah[~] dsa⁻më[~] hi⁻ dsa⁻lä⁻chää⁻ joö['].

Jëëh[~], lä⁻jwëë[~] ga['] joöh[~] hne⁻ hi⁻ ga⁻jä['] hñii[~], lä⁻koh[~] ga[']hi⁻ chää⁻ dsa⁻ñuu['] kyaä⁻.

²⁸ Lä⁻ja⁻ øohn['], laa⁻ jne['] ja⁻ba['] lä⁻koh[~] Isaac, jëëh[~] laa⁻ jne['] joö['] Dio lä⁻llu['] he⁻ ga⁻bääyh[~] hñiiy[']

kyaqah' Abraham. ²⁹ Pero lǟlā ba' gāngëē lǟuū joō dsāmë̄ hē. Jooȳ hī gālǟchaq̄ lǟkoh̄ dsālǟchaq̄ wā hī chā hī dsā, gājmeeyh̄ Isaac hī gālǟchaq̄ kyaqah̄ bē kih̄ Jmīllē kih̄ Dio. Hī lǟjā lā lǟjiih̄ nā, jmeeh̄ dsā hī mālqā kyaqah̄ Jmīllē kih̄ Dio. ³⁰ Nuuh̄ dā hā lǟ jäh̄ juū kih̄ Dio: "Beē gōtē dsāmë̄ hī nāhnëē nā kyaqah̄ jooȳ. Joō dsāmë̄ hī nāhnëē nā sā chā llē kih̄ hyoyh̄ nī miih̄ lǟkoh̄ tē hyoyh̄ joō më̄ Abraham." ³¹ Lǟjā øøhn̄, sā lqā jnē joō hī nāhnëē hē, lqā jnē lǟkoō joō më̄ Abraham bā.

5

Sāwājmeējnētākoōhēmānālqājnē

¹ Gāläǟ Cristo jnē mah̄ dsātoohn̄ nālqā jnē. Hējā jäǟ hnäh̄ koō hweh̄ lǟkoh̄ mātääh̄ hnäh̄ nābā. Tā kwäā hnäh̄ hñaah̄ leeh̄ hnäh̄ kāläh̄ lǟkoō jaā hī nāhnëē jmeē tā.

² Nuuh̄ dā hnäh̄, jnäǟ Paā jwëëhn̄ hnäh̄. Cher'mah̄ gāwih̄ jmīngō kyah̄ hnäh̄ sā jmäǟ nī miih̄ kyah̄ hnäh̄ hē gājuū Cristo. ³ Jwahn̄ kāläh̄ lǟhmëē. Gālǟjeē dsānuuh̄, cher'mah̄ gāwih̄ jmīngō kiyh̄, jmeē biī mīteȳ lǟhiī në̄ hē llē në̄ ley kih̄ Moisé. ⁴ Hnäh̄ hī hnooh̄ hā lǟ jeē hwëëh̄ hnäh̄ lluū kyaqah̄ hē mīteh̄ hnäh̄ ley, hē mājmeeh̄ hnäh̄ tākoō kih̄ Cristo bājā. Māhwëëh̄ hnäh̄ jeē mījäǟ Dio hnäh̄. ⁵ Pero jnääh̄, jmeē jnääh̄ ds oō dsé̄ jnääh̄ kih̄ Cristo kyaqah̄ bē kih̄ Jmīllē, hējā chā ōjøh̄ dsé̄ kyaqah̄ jnääh̄ hwëëh̄ lluū. ⁶ Hē mālqā

jne' koo⁻ kyaah' Cristo Jesús, sa⁺ cha⁻ he⁻ jmee⁺ che['] ga⁻wih['] jmi⁻ngo['] jnän` o sa⁺ ga⁻wih[']. Koo⁻ ba['] he⁻ kyee['] jee['] lä⁻jë[:] he⁻ ds oo['] dsë⁻ jne' kih['] Dio, he⁻ mi⁻ jnää⁺ he⁻ hnää⁺ jne' dsa⁻ kyaahn['].

⁷ Ma' ga⁻nääh['] ba['] hnääh['] llu⁺ jää⁺. ⁸ (Hi⁻ na⁻ ga⁻ha['] kyah['] hnääh['], he⁻ ja⁻ mo⁻so⁻ høøh⁻ hnääh['] ju'dsoo^{?'}) ⁹ Juu['] he⁻ ga⁻taayh['] hnääh['] na⁻, sa⁺ ja⁺ kih['] Dio hi⁻ ga⁻tëeh['] hnääh[']. ¹⁰ (Hi⁻ juu['] na⁻ la⁺ lä⁻koh['] levadura.) Jëeh['] "miih⁻ ba['] levadura lee⁺ kaah['] dsa⁻ lä⁻kaa⁻ koo⁻ nää⁺ tu⁻kaa⁻." ¹¹ Kyé['] ba['] jnää⁺ o⁻jøh⁻ dsë⁻ kih['] Dsa⁻jøøh['] jnän[`], go⁻ sa⁺ jmeeh['] ga['] hnääh['] jyoh['] huu⁻dsë⁻ lä⁻koh['] ga['] he⁻ jmee⁺ jnää⁺. Pero dsa⁻ hi⁻ kah⁻gwëh⁻ huu⁻dsë⁻ kyah['] hnääh['], hi⁻ he['] mi⁻hmaah['] kih['] lä⁻jë⁺ he⁻ jmee⁺, sa⁺ cha⁻ he⁻ jmee⁺ wa['] he⁻ cha⁻ he⁻ he⁻ laay['].

¹¹ Øøhn['], ko⁻llaa['] dsa⁻ jäh['] kin⁺ he⁻ kwa⁺ ga['] jnää⁺ juu['] he⁻ jmee⁺ bii['] uuh['] jmi⁻ngo['] kih['] dsa⁻ñuuuh⁻. Pero ta⁻juuy['] ba[']. Jëeh['], wa'ra⁻ jäh['] kih['] ga⁻tæn['] kwan['] juu['] he⁻ ga⁻juu['] Jesús dsoh['] hma⁻cru⁻, mo⁻so⁻ cha⁻ he⁻ kih['] tøh⁻ wi['] kih['] dsa⁻, hi⁻ lä⁻ja⁻ mo⁻so⁻ jmeeh⁻ gyih['] jnää⁺. ¹² He⁻ja⁻ na⁻ jwahn⁻, lä⁻jëe⁺ hi⁻ kah⁻gwëh⁻ huu⁻dsë⁻ kyah['] hnääh['], llu⁺ga['] hnääh['] go⁻te⁻ he⁻ kyey⁻ jay['] jmi⁻gyuu⁻ la⁻.

¹³ Ga⁻tëeh['] Dio jne' øøhn['], mah['] dsa'toohn['] na⁻laa['] jne'. Pero ja⁺ kih['] he⁻ja⁻ na⁻, cha⁻ jwë['] jnän['] jmeen['] wa['] he⁻ cha⁻ he⁻ lä⁻ hyoh⁻ dsë⁻ jne'. Wa['] jmeen['] be['] kih['] dsa⁻kyahhn[']ba['], kih[']he⁻ hnääh['] jne' øøh['] jne'. ¹⁴ Jee['] kih['] lä⁻jë⁺ nuuh['] he⁻ ga⁻kwa['] Moisé ya⁻hi['] koo⁻ nuuh['] la⁻: "Wa['] hnaah⁻ hnääh['] dsa⁻kyahhn['] hnääh['] lä⁻koh['] hnaah⁻ hñaah[']." ¹⁵ Pero cher'mah['] kuh⁻hih['] hnääh['] kih['] dsa⁻kyahhn['] hnääh[']

kyaqah' he- hlëeh' hnäh', lee-h' wa'-ra- ga- heeh'- hnäh' lä- jee- dsa- kyaqah' hnäh'.

Sa- jwah' Jmi- lle' Na- jngii' kyaqah' he- ngii'- jmi- ngo' jnän'

¹⁶ He- ja- na- jwahn'. Go- taqah' hnäh' lä- koo- jøø- Jmi- lle' kih' Dio kyah' hnäh', lä- ja- mo- so- jmeeh' hnäh' he- ngii'- jmi- ngo' kyah' hnäh'.

¹⁷ Hnøø' jmi- ngo' jnän` lä- jé- he- sa- sooh~ kih' Jmi- lle' hi- lä- jé- he- hnøø' Jmi- lle', sa- jeeh' kyaqah' he- ngii'- jmi- ngo' jnän`. Lä- to' ba' lla- dsëe` he- ja- sa- kwa- jwë' jmeeh' hnäh' lä- ngii'- jmi- ngo' kyah' hnäh'. ¹⁸ Pero cher'mah' ga- nääh' ba' hnäh' lä- koo- jøø- Jmi- lle' kyah' hnäh', mo- so- na- hnëeh' ga' hnäh' jmeeh' hnäh' ta'he' kih' ley.

¹⁹ Jnä- hä' ba' la' lä- jé- he- hliih' he- hwëe- tuh- dsë- dsa- jmi- gyuu-. Dsa- më' dsa- ñuuah- hi- kaah~ hi- sa- laa' kyaah', hi- kaah~ wa' hi- cha- hi-, hi- mi- sah' hñii' kyaqah' he- hliih', hi- jme- lä- jé- he- la' o- hih'. ²⁰ Jmääy~ jøøh' dio hi- na- laa- kaah~ dsa-, jmeey- ji- nah', na- høøyh', hneey-, lliyh-, lleey-, teey-, hi- jme- to' nää', hi- hnaah- ma- la- hi- tih~ dsëy', ²¹ hi- wi- dsë-, hi- jngiih-, lla- heeyh-, jmeey- he- lla- dsëy- jee' të- jmiif', hi- jme- gyih' jyoh' he- hliih'. Ma- ñeh' ba' hnäh', sa- heyh' ya- jwii' kih' Dio lä- jee- hi- jme- lä- ja-, ja- ba' lä- koh' ga- jwëehn' hnäh' jää'.

²² Pero kyaqah' be' kih' Jmi- lle' Na- jngii' ba' hwëe- lä- jé- he- la-: he- hnää' dsa- øøh-, he- jee- dsë- dsa-, he- hii' ti' dsëy', cha- o- jøøh- dsë- kiyh', he- tih~ dsëy' dsa- kyaayh', llu' dsëy', mi- tey' juu' kiyh', ²³ hwaay', hääy~ hñiiy'. Ni- miih- sa-

ha⁺ ley kih⁺ lä⁺jé⁺ he⁻ la⁻. ²⁴ Lä⁺jéë⁺ hi⁻ laa⁺ kyaaa⁺ Cristo Jesú^s ma⁻bey⁺ lä⁺jé⁺ he⁻ ngii⁺ dsëy⁺, lä⁻koo⁻ he⁻ ma⁻na⁻juuy⁺ ba['] la['] kih⁺ he⁻ hliih⁺ he⁻ ma[']hee⁺ dsëy⁺. ²⁵ Na['] he⁻ jiih⁺ jne['] kyaah['] be['] kih⁺ Jmi⁻lle['] kih⁺ Dio, he⁻ja⁻ jmee⁺ bii⁺ jnän['] dsa[']nøø⁺ jne['] ta⁻ cha'ñe['] lä⁻koo⁻ jäh⁺ Jmi⁻lle[']. ²⁶ Ta⁻ wa['] jmääñ['] hñaan['] kaaah['], sa⁻ wa['] llaa['] dsa['] hnii⁻, sa⁻ wa['] jmeen['] wi⁺dsë⁺ jne['] kyaah['] dsa[']kyaaahn['].

6

Hnøø'jmee'jne'be'kih'øøh'jne'

¹ Øohn⁺, wa'ra⁻ ga⁻tah['] jaa⁻ øøh⁺ jne['] kyaah['] he⁻ hliih⁺, hnøø⁺ go'chaah['] hnih⁺, hnäh['] hi⁻ tääh['] lä⁻koo⁻ jøø⁺ Jmi⁻lle['] kih⁺. Jmee['] hnäh['] hwaah['] kyaayh['] hi⁻ lee⁻ hnäh⁺, le['] ga⁻ che⁻ në['] ja⁻ ga⁻nääh⁺ hnäh['] ka⁻läh[']. ² Ja⁻ kwah⁻ hnäh['] be['] kih⁺ dsa⁻kyaaah['] hnäh['] ma['] he⁻ chaay⁻, lä⁻jwë['] ja⁻ mi⁻teh['] hnäh['] nüah['] kih⁺ Cristo. ³ Cher'mah⁺ jaa⁻ øøh⁺ jne['] laay⁺: "Peer⁻ jøøh⁺ jnä⁺", mah⁺ sa⁻ cha⁻ he⁻ laay⁺ ni⁻ miih⁻, he⁻ mi⁻gaaay⁺ hnii⁺ bih⁺ ja⁻. ⁴ Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jne['] hnøø⁺ kyen['] kwaat['] ha⁻ lä⁻ga⁻nøø⁺ jne[']. Cher'mah⁺ lii['] jne['] jmee⁻ jne['] llu['], ja⁻ga['] sooh['] jnän['] chaa⁻ jne['] llu[']. Pero ta⁻ wa['] jée['] jne['] kih⁺ øøh⁺ jne['], wa['] jëen['] jnän['] hñaan['] ba[']. ⁵ Jëeh['], lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jne['], jmeen['] lä⁻koh['] te['] tëë['] jne['] jmeen['].

⁶ Jaa⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁻mi⁻tëë⁻ juu['] kih⁺ Dio hnøø⁺ jmeeey['] be['] kih⁺ hi⁻ ga⁻kwa['] juu['], kway['] miih⁻ he⁻ cha⁻ kiyh⁺.

⁷ Ta⁻ mi⁻gaa⁺ hnäh['] hñaah⁺. Sa⁻ le['] mi⁻kwah['] jne['] Dio. Jëeh['], ja⁻ba['] he⁻ jñee⁻ jne['], la['] kwaat['] choohn[']

ka-läh'. ⁸ Dsa- hi- jmee- lä-jë- he- ngii- jmi- ngo-
kih', hi- he' hee' ba', he- ja- ba' liyh'. Pero dsa-
hi- jmee- lä- hnøø' Jmi- lle' kih' Dio, he- la- ba'
liyh': he- chaay- tää' kyaah' be' kih' Jmi- lle' kih'
Dio. ⁹ Sa- wa' hwaqan' he- jmee' jne' he- llu'. Jëeh',
lloo~koo- jmi- leh- jne' cha- ga'miih- cher'mah' sa'
ga- hwaqaa' jne'. ¹⁰ Wa' jmee' jne' he- llu' jmah' kih'
lä-jëe- dsa-, na' lä- cha- jmi'. Hi- cha- ga'miih- wa'
jmeen' kih' øøh' jne' hi- ma- dsoo' dsë' kih' Dio.

Ga'hih' Paa'juu' kih' dsa- chaq- Galacia

¹¹ Jëe' da' hnäh' ha- koh' sa- kaah' hwëh' he-
ma- siin' miih- kyah' hnäh' kyaah' goon- hñiin'.
¹² Lä- jëe- dsa- hi- hnooh- ha- lä- jee' jay' llu'
cha'né- dsa- kyaayh', hi- he' na- jäh' jmee- bii' uh-
jmi- ngo- kyah' hnäh'. Sa- tih- dsëy' juu' he- ga- juu'
Cristo dsoh' hma- cru', jëeh' sa- hnøøy' jëey' wii'
kwaat- kih' he- ja-, he- ja- ba' ja- jmeeey- lä- ja-
kyah' hnäh'. ¹³ Dsa- he', ma- ke- ga- wih' jmi- ngo-
kih', ni- lä- ja- sa- høøy- ley. He- hnøøy' uh-
jmi- ngo- kyah' hnäh' mah' jmääy' hñii' kqah', kih'
he- ma- lqah' hnäh' dsa- kyaay'. ¹⁴ Pero jnä', ni-
miih- sa- jmäään- hñiin- jøøh'. Kih' he- ga- juu'
Jesucristo Dsa- jøøh' jnän` dsoh' hma- cru', he- ja-
ba' na- jmee- chaqan- llu'. Ta- la- kih' he- ga- juu'
Jesús, he- ja- lä- jë- he- cha- hwa- la- ma- na- juu'
ba- ja- kin', hi- lä- ja- mo- so- cha- ga- he- hee' dsën-
kih' jmi- gyuh- la-. ¹⁵ Sa- kyee' ni- miih- cher'mah'
ga- wih' jmi- ngo- jnän` o cher'mah' sa- ga- wih'. He-
ma- lqah' jne' jaq- hi- hmëe' hi- ga- jmää- Dio, he-
ja- ba' kyee' jnän'. ¹⁶ Lä- jëe- hi- høø- juu' la-, wa'

hii' tii' kiyh' hi' wa' lä'ñih' dsë' Dio kyaayh'. Hi' lä'ja' ka'läh' kih' dsa' Israel, hi' laq' kyaaq' Dio.

¹⁷ Na' ta' cha'né', sa' wa' jmee' dsa' jwih' kin'. Ha' koh' gwih' sa' kyen' he' ga'kwa' dsa' kin' he' la'lii' jmeen' ko'joh' kyaah' Jesús Dsa'jøøh' jnän'.

¹⁸ Øohn', wa' mi'jää' Jesucristo Dsa'jøøh' jnän' hnäh'. Wa'la' lä'ja'.

**Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

77bbb809-d78b-5d8c-9c0b-2363ea7f466b